

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

(تغییر عنوان)

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: رئوفیزیک

گرایش: گرانی سنجی

گروه: علوم پایه

مصوبه جلسه شماره ۸۶ مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۴

کمیسیون برنامه ریزی آموزشی

دانشگاه آزاد اسلامی

سازمان مرکزی

شماره :
تاریخ :
پیوست :

بسم الله تعالى

بخشنامه به واحدها و مراکز آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی

موضوع: تغییر عنوان و ابلاغ سرفصل بازنگری شده رشته ژئوفیزیک گرایش گرانی سنجی
در مقطع کارشناسی ارشد

سرفصل بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته گرانی سنجی مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۴/۳/۱۷ که در جلسه شماره ۸۶ مورخ ۱۳۹۵/۹/۱۴ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، به کارشناسی ارشد رشته ژئوفیزیک گرایش گرانی سنجی تغییر عنوان داده است جهت بهره برداری در سایت مرکز برنامه ریزی درسی www.sep.iau.ir قرار داده شده است و به آگاهی می رساند :

ضمن دریافت آن از سایت، اجرای این سرفصل از نیمسال اول سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۷ برای دانشجویان ورودی سال ۱۳۹۶ و به بعد لازم الاجرا است. این برنامه جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته ژئوفیزیک گرایش گرانی سنجی مصوب جلسه ۱۱۷ مورخ ۱۳۶۶/۱۲/۲۲ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری می گردد.

علیرضا رهایی

معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی

۱۱۱

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: گرانی سنجی

گروه: علوم پایه

کمیته: علوم زمین

نسخه بازنگری شده مورخ ۹۴/۳/۱۷

تصویب جلسه شماره ۱۱۷ مورخ ۱۳۶۶/۱۲/۲۲ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

بسم الله الرحمن الرحيم

عنوان برنامه: کارشناسی ارشد گرانی سنجی

- ۱- با استناد به آیین نامه واگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی مصوب ۱۳۷۹، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته گرانی سنجی پیشنهادی کمیته علوم زمین دریافت و مورد تأیید قرار گرفت.
- ۲- برنامه درسی بازنگری شده فوق از تاریخ ۹۴/۲/۱۷ جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته ژئوفیزیک گرایش گرانی سنجی مصوب جلسه شماره ۱۱۷ مورخ ۱۳۶۶/۱۲/۲۲ شورای عالی برنامه ریزی می شود.
- ۳- برنامه درسی مذکور از تاریخ ۹۴/۲/۱۷ برای تمامی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می کنند برای اجرا ابلاغ می شود.
- ۴- برنامه درسی مذکور برای دانشجویانی که بعد از تاریخ ۹۴/۲/۱۷ در دانشگاهها پذیرفته می شوند لازم الاجرا است.
- ۵- این برنامه درسی از تاریخ ۹۴/۲/۱۷ به مدت ۵ سال قابل اجراست و پس از آن قابل بازنگری است.

عبدالرحیم نوہابراهیم

دیپر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی
رئیس

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

مشخصات کلی، برنامه آموزشی و سرفصل دروس

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: گرانی‌سنگی

گروه: علوم پایه

بهمن ۱۳۹۳

فصل اول

به نام خدا

برنامه دوره کارشناسی ارشد گرانی‌سنجدی

مقدمه

ژئوفیزیک علم مطالعه زمین با استفاده از روش‌های کمی فیزیکی مانند روش‌های الکترومغناطیسی، رادیوакتیویته، زلزله‌شناختی، زمین‌گرمایی، گرانی‌سنجدی، لرزه‌ای و مغناطیسی است. با توجه به اهمیت و ضرورت توسعه علم ژئوفیزیک، اتحادیه بین‌المللی علوم (IUS) از ژانویه ۱۹۵۷ تا دسامبر ۱۹۵۸ را سال ژئوفیزیک نامید و از تمامی کشورها همکاری جهانی برای توسعه و پیشبرد این علم را درخواست نمود. در راستای تحقق این هدف، موسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران در سال ۱۹۵۷ میلادی مطابق با ۱۳۳۶ هجری شمسی به همت والای مرحوم استاد کشی افشار پایه گذاری شد. دوره کارشناسی ارشد گرانی‌سنجدی یک برنامه آموزشی و پژوهشی شامل دروس نظری، عملی و کار پژوهشی است. که با رشته ژئومغناطیس حدود ۲۰ تا ۲۵ درصد همپوشانی دارد. با توجه به ذخایر گسترده زیرزمینی در کشور و نیاز به اکتشاف این ذخایر در راستای نیل به استقلال اقتصادی، خودکفایی و توسعه صنعتی کشور از یک سو و همچنین، نیاز دانشگاهها و مؤسسات علمی و پژوهشی به نیروهای متخصص از سوی دیگر، ضرورت و اهمیت این رشته در مقطع کارشناسی ارشد روشن می‌گردد.

داوطلبان این رشته می‌توانند از کلیه رشته‌های علوم انسانی، هنر، فنی و مهندسی، علوم پایه و کشاورزی باشند. بدینهی است داوطلبان پس از ورود به دوره کارشناسی ارشد گرانی‌سنجدی، ملزم به گذراندن دروس کمبود براساس آثین نامه کارشناسی ارشد و تشخیص کمیته تخصصی مربوطه هستند. طول دوره کارشناسی ارشد حداقل ۲ سال است. شکل نظام تیمسالی است و هر سال تحصیلی شامل دو نیمسال و هر نیمسال ۱۶ هفته است.

اهداف دوره

هدف این دوره ایجاد رشد علمی و بهره‌وری از آن در زمینه‌های گرانی‌سنجدی است. دانش آموختگان این رشته قادر خواهند بود مهارت‌های علمی و عملی لازم را بگونه‌ای کسب نمایند که علاوه بر آمادگی برای تحصیلات تکمیلی فراتر، بتوانند با استفاده از تجارب و مطالعات موجود در این زمینه، برای حل مسائل فیزیک زمین به پژوهش‌های بنیادی و کاربردی در زمینه‌های مختلف شامل تحقیقات علوم زمین، اکتشاف ذخایر زیرزمینی و طرحهای مهندسی بپردازند.

توانایی‌ها، مهارت‌ها و احراز مشاغل دانش آموختگان

دانش آموختگان دوره کارشناسی ارشد گرانی‌سنجدی قادر هستند در موسسات آموزش عالی یا سازمانها و وزارت‌خانه‌های مختلف نظیر، نفت، کشور، تیرو، مسکن و شهرسازی، جهاد کشاورزی، صنعت، معدن و تجارت، انرژی اتمی و شرکت‌های خدماتی مهندسین مشاور فعالیت نموده و به انجام امور زیر بپردازند:

- مشارکت در آموزش دروس ژئوفیزیک.
- مشارکت در اجرای پژوهش‌های ژئوفیزیکی، تهیه و ارائه مقالات علمی.
- انجام عملیات ژئوفیزیکی و پردازش و تفسیر داده‌ها.
- سرپرستی، نظرارت و مشارکت در برنامه‌ریزی گروه‌های پژوهشی و عملیات ژئوفیزیکی.

شرایط لازم برای اجرا

اجرای این رشته در دانشگاه‌هایی امکان‌پذیر است که حداقل دارای دو نیروی متخصص با درجه دکتری ژئوفیزیک در زمینه گرانی‌سنجدی بوده و تجهیزات مورد نیاز از جمله گراویومتر دیجیتال و دوربین‌های نقشه برداری را دارا باشند. وجود آزمایشگاه مستقل برای این منظور ضرورت دارد.

دروس دوره کارشناسی ارشد گرانی‌سنجدی

تعداد کل واحدهای درسی این دوره ۳۲ واحد به شرح زیر است:

الف) دروس کمپود و پیشیاز	۱۱ واحد
ب) دروس الزائی	۱۲ واحد
ج) دروس اختباری	۱۲ واحد
د) سمینار	۲ واحد
ه) پایان نامه	۶ واحد

فصل دوم

جدول دروس کمبود برای فارغ التحصیلان کارشناسی زمین‌شناسی و معدن

کد	نام درس	تعداد واحد	ساعات	جمع	نظری	عملی
۱۲۰	الکترومغناطیس	۳	۴۸	-	۴۸	
۱۲۱	روش‌های محاسبات عددی	۲	۳۲	-	۳۲	
۱۲۲	ریاضیات پیشرفته در ژئوفیزیک	۳	۴۸	-	۴۸	
۱۲۳	معادلات دیفرانسیل	۳	۴۸	-	۴۸	

جدول دروس کمبود برای فارغ التحصیلان کارشناسی فیزیک

کد	نام درس	تعداد واحد	ساعات	جمع	نظری	عملی
۱۲۴	زمین‌شناسی عمومی	۳	۶۴	۲۲	۳۲	
۱۲۵	زمین‌شناسی ساختاری	۳	۶۴	۲۲	۳۲	
۱۲۶	نقشه برداری	۳	۶۴	۲۲	۳۲	
۱۲۱	روش‌های محاسبات عددی	۲	۳۲	-	۳۲	

** دروس کمبود برای دانشجویان ورودی کارشناسی ارشد گرانی‌سنجی با مدرک کارشناسی غیر از زمین‌شناسی، معدن و فیزیک، با توجه به نوع مدرک کارشناسی بر اساس نظر گروه آموزشی از دروس جداول فوق تعیین خواهد شد.

** چنانچه دانشجویی برخی از دروس فوق را در دوره کارشناسی با نصره قبولی گذرانده باشد، با تائید شورای تحصیلات تکمیلی گروه از انتخاب آن معاف می‌گردد.

جدول دروس الزامی

کد	نام درس	تعداد واحد	ساعات	جمع	عملی	نظری
۱۳۲	مبانی گرانی سنجی	۲	۳۲	-	-	۳۲
۱۳۹	گرانی سنجی پیشرفته	۲	۳۲	-	-	۳۲
۱۴۰	اکتشاف به روش گرانی	۳	۳۲	۳۲	۳۲	۶۴
۱۶۹	مدل سازی در گرانی سنجی	۳	۴۸	-	-	۴۸
۱۷۰	مبانی کشند زمین	۲	۳۲	-	-	۳۲

جدول دروس اختباری

کد	نام درس	تعداد واحد	ساعات	جمع عملی نظری
۱۳۴	تحلیل سری های زمانی ژئوفیزیکی	۳	۴۸	- ۴۸
۱۲۸	ژئومغناطیس ۱	۲	۳۲	- ۳۲
۱۳۵	تشویی پتانسیل	۲	۳۲	- ۳۲
۱۲۷	ژئو الکتریک	۳	۳۲	۳۲ -
۱۳۷	زلزله شناسی ۱	۲	۳۲	۳۲ -
۱۵۰	لرزه شناسی	۳	۶۴	۳۲ - ۳۲
۱۴۲	اکشاف به روش معناظیسی	۲	۳۲	- ۳۲
۱۶۷	ژئودینامیک	۲	۳۲	- ۳۲
۱۴۴	ژئوفیزیک هوابرد	۲	۳۲	- ۳۲
۱۴۸	روش های وارون در پردازش داده های ژئوفیزیکی	۲	۳۲	- ۳۲

دانشجو باید ۱۲ واحد دروس اختباری از جدول فوق اخذ کند.

* اختباری-الزامی

فصل سوم

عنوان درس به فارسی: الکترومغناطیس

عنوان درس به انگلیسی: (Electromagnetics)

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸

نوع درس: نظری

نوع واحد: کمبود

پیش‌نیاز: ریاضیات پیشرفته در ژئوفیزیک و معادلات دیفرانسیل

آموزش تكمیلی عملی: دارد ○ ندارد ○ سفر علمی ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس: آشنایی با علم الکترومغناطیس

اهداف رفتاری: آشنایی با میدان الکتریکی و مغناطیسی، قوانین کولن، بیوساوار و آمیر و کاربرد آنها، معادلات ماکسول، معادلات موج و انتشار آنها در محیط‌های مختلف.

سرفصل درس:

نظری:

فصل اول - آنالیز برداری

جمع و تفییق برداری، ضرب برادرها، دستگاه‌های مختصات متعامد، انتگرال‌های شامل توابع برداری، گرادیان، دیورزاں، قضیه دیورزاں، کرل، قضیه استوکس، دو اتحاد صفر، قضیه هلمهولتز.

فصل دوم - میدان الکتریکی

قانون کولن، قانون گوس و کاربردهای آن، پتانسیل الکتریکی، هادیها در میدان الکتریکی ساکن، دی الکتریکیها در میدان الکتریکی ساکن، جگالی شار الکتریکی و ضربی دی الکتریکی، شرایط مرزی میدان‌های الکتریکی ساکن، ظرفیت و خازنها (محاسبه ظرفیت خازن‌های تخت، استوانه‌ای و کروی)، اتصال سری و موازی خازنها، ظرفیت در سیستم‌های شامل چند هادی، محافظت الکتریسیته ساکن، انرژی و تیروهای الکتریسیته ساکن.

فصل سوم - حل مسائل الکتریسیته ساکن

معادلات پواسن و لاپلاس، مسائل مقادیر مرزی در دستگاه مختصات دکارتی، مسائل مقادیر مرزی در دستگاه مختصات کروی و استوانه‌ای، روش تصاویر.

فصل چهارم - جریان‌های الکتریکی دائم

جریان و جگالی جریان، قانون اهم، معادله پیوستگی، اتلاف توان و قانون ژول، شرایط مرزی جگالی جریان و محاسبه مقاومت.

فصل پنجم - میدان مغناطیسی ساکن

اصول موضوعی مغناطیس ساکن، پتانسیل مغناطیسی برداری، قانون بیوساوار و کاربردهای آن، دوقطبی مغناطیسی، مغناطش و جگالی جریان معادل، شدت میدان مغناطیسی و نفوذپذیری، مدارهای مغناطیسی، رفتار مواد مغناطیسی، شرایط مرزی میدان‌های مغناطیسی ساکن، اندوکننسها و سلفها، انرژی مغناطیسی، نیروها و گشتاورهای مغناطیسی.

فصل ششم- میدان های مغناطیسی متغیر با زمان

قانون القای فارادی، قانون لنز و معادلات ماکسول و معادلات موج ، شرایط مرزی الکترومغناطیس

فصل هفتم- انتشار امواج الکترومغناطیسی تحت

امواج تحت در محیطهای بدون اتلاف و با اتلاف، بردار پوینتنگ، برخوردهای عمود و مایل موج تحت به مرز مسطح هادیها و دی الکتریکها، قطبش

روش ارزیابی:

پروردۀ	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	آزمون های نوشتاری: ✓ عملکردی: ،	✓	✓

فهرست منابع:

1. Cheng, D. K., 1989, Field and Wave Electromagnetics, Addison , Wesley.
2. Jackson, J. D., 1975, Classical Electromagnetism, John Wiley & Sons.
3. Lonngren, K. E., 1997, Electromagnetics with MATLAB, Cambridge International Science Publishing.
4. Reitz, J. R., Milford, F. J., and Christy, R. W., 1979, Foundations of Electromagnetics Theory, Addison . Wesley .
5. Stratton, J. A., 1941, Electromagnetic Theory, McGraw , Hill.

فهرست مطالعات:

عنوان درس به فارسی: روش‌های محاسبات عددی

عنوان درس به انگلیسی: (Numerical Computations Methods)

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: نظری

نوع واحد: کمبود

پیش‌نیاز: -

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ ندارد ○ سفر علمی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس: آشنایی با روش‌های محاسبات عددی

اهداف رفتاری: آشنایی با حل عددی مشتقات، انتگرالها و معادلات دیفرانسیل معمولی و معادلات دیفرانسیل با مشتقات جزئی، درک دقیق روش‌های عددی نظری تفاضلهای متناهی و اجزاء متناهی، کاربرد کامپیوتر و برنامه نویسی در روش‌های فوق.

سرفصل درس:

نظری:

فصل اول - مقدمه

کاربرد کامپیوتر در تحلیل عددی، خطاهای، معادلات غیرخطی، روش نیوتون، رافسون، روش وتری.

فصل دوم - درون‌بابی و برازش منحنی

مسئله درون‌بابی، چند جمله‌ای‌های لاگرانژ، تفاضلهای تقسیم‌شده، درون‌بابی به روش اسپلاین، تقریب چندجمله‌ای، تقریب‌های کمترین مربعات، منحنی‌های بیزیر (Bezier)

فصل سوم - مشتق‌گیری و انتگرال‌گیری

مشتقات با استفاده از جدولهای تفاضلی، مشتقات مرتب بالاتر، انتگرال‌گیری عددی، قوانین نیوتون کائس (یک نقطه، دو نقطه، سه نقطه)، دقت قوانین نیوتون، کائس، قوانین تکرار، قوانین گوس، لزاندر (یک نقطه، دو نقطه، سه نقطه)، دقت قوانین گوس، لزاندر، تغییر حدود انتگرال، انتگرال‌های چندگانه.

فصل چهارم - حل عددی معادلات دیفرانسیل معمولی

مسئله جرم و فتر، روش سری تیلور، روش‌های اویلر و اصلاح شده آن، روش‌های رانگ، کوتا، روش‌های نکار، روش میلن، روش آدامز، مولتون، ملاکهای همگرایی.

فصل پنجم - روش اجزاء محدود

مفاهیم اولیه، روش‌های باقیمانده وزنی Collocation . Subdomain . Least Squares . Galerkin اجزاء محدود

برای حل معادلات دیفرانسیل معمولی.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون های نهایی	مبان ترم	ارز یابی مستمر
✓	آزمون های نوشتاری:	-	✓
	عملکردی:		

فهرست منابع:

1. Gerald, C. F., and Wheatley, P. O., 2002, Applied Numerical Analysis, Addison.Wesley.
2. Griffits, D. V., and Smith, I. M., 1998, Numerical Methods for Engineers, McGraw.Hill.
3. Press, W. H., Teukolsky, S. A., Vetterling, W. T., and Flannery, B. P., 1992.
4. Numerical Recipes in FORTRAN, the Art of Scientific Computing, Cambridge University Press.
5. Ueberhuber, C. W., 1997, Numerical Computation Methods, Software and Analysis, Springer.
6. Yakowitz, S., and Szidarovszky, F., 1989, An Introduction to Numerical Computations, McMillan Publishing Company.

فهرست مطالعات:

عنوان درس به فارسی: ریاضیات پیشرفته در زئوفیزیک
عنوان درس به انگلیسی: (Advanced Mathematics in Geophysics)

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع درس: نظری

نوع واحد: کمبود

پیش‌نیاز: -

آموزش تكمیلی عملی: دارد ○ ندارد ○ سفر علمی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس: آشنایی با مفاهیم اساسی ریاضیات کاربردی در زئوفیزیک

اهداف رفتاری: درک صحیح توابع اساسی و کاربردی در زئوفیزیک، آشنایی کامل با قضایای انتگرالی، درک کامل سری و تبدیل فوریه و کاربرد آنها، آشنایی با تبدیلات لابلاس، هیلبرت.

سرفصل درس:

نظری:

فصل اول- مقدمه

تابع و حالات خاص توابع ، بررسی حالات خاص توابع (زوج و فرد ، متعامد، مختلط، علی)، توابع ویژه در زئوفیزیک(هوی ساید، دلتای دبراک، گاما، بسل، لزاندر)

فصل دوم- مروری بر انتگرال‌ها

انتگرال خط، انتگرال سطح توابع برداری، موارد کاربردی انتگرال‌های سطح ، قضیه استوکس، قضیه گرین در سطح، گرادیان، دیورانس، کرل، انتگرال حجم، قضیه دیورانس .

فصل سوم- دستگاه‌ها

تعريف دستگاهها، بررسی عمل جمع و ضرب روی دستگاه‌ها، قرارداد جمع دستگاه‌ها، بررسی چند دستگاه خاص، دترمنان، مشتق دستگاه‌ها، تبدیل‌های مجاز، تانسور، تانسورهای دکارتی، خاصیت تعامد.

فصل چهارم- سری و تبدیل فوریه

سری فوریه، طیف‌های فوریه (طیف دامنه، طیف فاز) ، شرایط دیریکله، سری فوریه توابع متقاضان، سری فوریه مختلط، تبدیل فوریه، تبدیل فوریه معکوس، تبدیل فوریه توابع خاص، تبدیل فوریه گسته، تبدیل فوریه یک سری تابع دلتا، تبدیل فوریه دوبعدی و تبدیل فوریه سریع .

فصل پنجم- تبدیل کننده‌ها

کانولوشن، خواص کانولوشن، تبدیل هیلبرت، تبدیل لابلاس، قضایای تبدیل لابلاس، بررسی لابلاس چند تابع خاص، تبدیل لابلاس معکوس، کاربرد تبدیل لابلاس برای حل معادلات دیفرانسیل .

روش ارزیابی:

پرورزه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	✓ آزمون های نوشتاری:	✓	✓
	- عملکردی:		

فهرست منابع:

1. Powers, D. L., Boundary Value Problems And Partial Differential Equations, sixth edition, Academic Press, 2001.
2. Ar en, G.B and Weber, H.J, Mathema cal methods for physicists, six edi on, Elsevier, 2005
3. Haberman, R., Elementary Applied Partial Differential Equations, Prentice-Hall, Inc 1987
4. Gonzalez-Velasco, E., Fourier Analysis and Boundary Value Problems, Academic Press, 1995
5. Bath, M., 1974, Spectral Analysis in Geophysics, Elsevier
6. Bracewell, R. N., 2000, The Fourier Transform and its Application, McGraw-Hill.
7. Danielson, D. A., 1992, Vectors and Tensors in Engineering and Physics, Addison-Wesley.
8. Ramirez, R. W., 1985, The FFT Fundamentals and Concepts, Prentice-Hall.
9. Spiegel, M. R., 1989, Advanced Mathematics for Engineers and Scientists, Schaum's Outline Series, McGraw-Hill.
10. Kreyszig, E.,1999, Advanced Engineering Mathematics, John Wiley & Sons. Inc .

فهرست مطالعات:

عنوان درس به فارسی: معادلات دیفرانسیل

عنوان درس به انگلیسی: (Differential Equations)

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع درس: نظری

نوع واحد: کمیود

پیش نیاز: -

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ ندارد ○ سفر علمی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس: آشنایی با انواع معادلات دیفرانسیل معمولی و جزئی.

اهداف رفتاری: آشنایی کامل با معادلات دیفرانسیل اساسی و روش‌های مختلف حل آنها.

سرفصل درس:

فصل اول - مقدمه

مفاهیم اولیه و تعاریف، نحوه تشکیل معادله دیفرانسیل.

فصل دوم - معادلات دیفرانسیل مرتبه اول

طبقه بنده معادلات دیفرانسیل مرتبه اول، معادلات جداپذیر، معادلات همگن، معادلات کامل، عامل انتگرال‌ساز، معادلات خطی، معادلات برنولی، معادلات قابل تبدیل به معادلات مرتبه اول.

فصل سوم - معادلات دیفرانسیل خطی

معادلات خطی مرتبه دوم ، روش کاهش مرتبه ، معادلات خطی مرتبه دوم همگن با ضرایب ثابت و کاربرد آن، معادلات خطی ناهمگن با ضرایب ثابت ، روش تغییر پارامترها ، عملگر ، معادلات خطی مرتبه n ، معادلات اویلر، کاربرد معادلات خطی.

فصل چهارم - جوابهای به صورت سری معادلات خطی مرتبه دوم

سریهای توانی، نقاط عادی و نقاط تکین، جواب به صورت سری در مجاورت یک نقطه عادی، جواب به صورت سری در مجاورت یک نقطه تکین منظم.

فصل پنجم - توابع خاص

معادله لزاندر،تابع گاما، معادله بسل .

فصل ششم - دستگاه معادلات دیفرانسیل

دستگاههای مرتبه اول، دستگاههای خطی همگن با ضرایب ثابت، دستگاههای خطی ناهمگن با ضرایب ثابت، حل دستگاههای خطی با روش حذفی .

فصل هفتم - تبدیل لاپلاس

تبدیل لاپلاس و خواص آن، تبدیل معکوس لاپلاس، کاربرد تبدیل لاپلاس در حل مسائل مقدار اولیه.

فصل هشتم- معادلات دیفرانسیل با مشتقات جزئی
تعاریف، روش جداسازی متغیرها، کاربرد سری فوریه در حل معادلات.

روش ارزیابی:

پژوهه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	✓ آزمون های نوشتاری: - عملکردی:-	✓	✓

فهرست منابع:

1. Boyce, W., and Diproma, R. C., 1991, Elementary Differential Equations and Boundary Value Problems, John Wiley & Sons.
2. Folland, G. B., 1996, Introduction to Partial Differential Equations, Princeton University Press.
3. Jordan, D. W., and Smith, P., 1999, Nonlinear Ordinary Differential Equations, Oxford University Press.
4. Kevorkian, J., 2000, Partial Differential Equations: Analytical Solution Techniques, Springer Verlag.
5. Williamson, R. E., 1997, Introduction to Ordinary Differential Equations and Dynamical Systems, McGraw Hill.

فهرست مطالعات:

عنوان درس به فارسی: زمین‌شناسی عمومی

عنوان درس به انگلیسی: (General Geology)

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری - ۲۲ ساعت عملی

نوع درس: ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

نوع واحد: کمبود

- پیش‌نیاز:

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ ندارد ○ سفر علمی ● آزمایشگاه ● سمینار ○

اهداف کلی درس: آشنایی با کلیات علم زمین‌شناسی

اهداف رفتاری: آشنایی با عوارض زمین‌شناختی، فرایندهای درونی، کانیها و سنگها

سفرفصل درس:

نظری:

فصل اول: کلیات

- شناخت سیستم زمین

نفاوهای زمین با دیگر سیاره‌های سنگی منظومه شمسی، منشاء منظومه شمسی و زمین، زمین سیاره پویا، ساختار درونی زمین، پوسته، گوشته و هسته، سنگ کره و سست کره، ناپیوستگی‌های سرعتی، پوسته قاره‌ای و پوسته اقیانوسی، معرفی مقدماتی زمین‌شناخت صفحه‌ای به عنوان نظریه وحدت دهنده در علوم زمین، اصل یونیفورمیتاریانیزم، شاخه‌های علوم زمین.

- زمان زمین شناختی

برداشت‌های کهنه از سن زمین، سن نسبی لایه‌ها و توده‌های سنگی (اصل برهم نهشت، رابطه سنی بر اساس بریدگی، ادخال، اثر گرمایی)، تقسیم‌بندی زمان زمین‌شناسی بدون سن مطلق (بر اساس فسیلهای تکامل گونه‌های حیاتی کهنه)، سن‌سایی رادیومتریک و اضافه کردن سن مطلق به مقیاس زمان زمین‌شناسی، سن زمین.

فصل دوم: کانی‌شناسی

کانی چیست، ساختار اتمی ماده، پیوندهای شیمیایی، شعاع اتمی و یونی، قوانین پاتولینگ، عدد کونوردیناسیون، پلی مورفیسم، ایزومورفیسم، محلول جامد، پایداری کانیها و واکنش‌های آنها در نمودارهای P-T و T-X، رده‌بندی کانیها، سختی، چگالی، خواص مغناطیسی، رسانایی الکتریکی، خواص نوری، سیلیکاتها، پلیمرشدگی و رده‌بندی ساختاری سیلیکاتها، معرفی چند کانی سیلیکات مهم از هر رده، غیر سیلیکاتها و رده‌بندی آنها، معرفی چند کانی مهم از رده‌های عناصر آزاد، سولفیدها، اکسیدها، هالیدها، کربناتها، سولفاتها، فسفاتها و براتها.

فصل سوم: سنگ شناسی

- فعالیت آتشفسانی و سنگهای آذرین

ماگما چیست، سازوکارهای ذوب سنگها و مکانهای تشکیل ماگما، انواع ماگما، ترکیب شیمیایی ماگما، نقش مواد فرار اتحاله، یافته در ماگما، درصد سیلیس و ویسکوزیته، علل تنوع سنگهای آذرین، تفرقی ماگما، تبلور جزء به جزء سریهای واکنشی بون،

اشکال توده‌های آذرین نفوذی، فعالیت آتشفشاری و زمینساخت صفحه‌ای، نهشته‌های آتشفشاری، رده‌بندی و نامگذاری سنگهای آذرین بر اساس بافت و ترکیب شیمیایی و کانی‌شناسی.

- سنگهای رسوبی -

دیاژنر و تشکیل سنگهای رسوبی، رده‌بندی سنگهای رسوبی، سنگهای آواری، سنگهای بیوشیمیایی، سنگهای تغیری.

- سنگهای دگرگونی -

علل دگرگونی، عوامل فیزیکی و شیمیایی، انواع دگرگونی، بافت سنگهای دگرگونی، رخساره‌های دگرگونی (رده‌بندی بر اساس $T-P$). دگرگونی ناحیه‌ای، دگرگونی مجاورتی، اسکارن، دگرگونی و زمینساخت صفحه‌ای.

فصل چهارم - فرایندهای درونی

- زمین لرزه -

توزیع جهانی رومکرزا و رابطه آن با مرز صفحه‌های تکتونیکی، توزیع عمق کانونی و رابطه با مرز صفحه‌ها، سازوکار زمینلرزه‌ها.

- مغناطیس زمین -

میدان مغناطیسی زمین، مغناطیش سنگهای آتشفشاری، مغناطیش سنگهای رسوبی، قطبیت مغناطیسی و واگونی آن، مغناطیدگی در پوسته اقیانوسی، فرضیه گسترش بستر اقیانوس، دیرینه مغناطیس، سرگردانی قطبی و مهاجرت قاره‌ها، فرضیه رانه قاره‌ای.

فصل پنجم - فرایندهای بیرونی

- هوازدگی (شیمیایی و مکانیکی) -

تشکیل خاک و رسوب، حرکت توده‌ای (علت‌های حرکت، رده‌بندی حرکت‌های توده‌ای).

- حمل و نقل رسوبها و رسوبگذاری -

عوامل حمل و نقل آب (حمل توسط رودخانه‌ها به دریاها)، باد، بخشال؛ انواع رسوب، تخلخل، نفوذپذیری، محیط‌های رسوبی.

- چرخه آب و آبهای زیرزمینی -

توزیع آب در زمین، چرخه آب در طبیعت، هیدرولوژی آبهای سطحی، آبهای زیرزمینی، سطح استاتیکی، آب خوان، جریان آب زیرزمینی، قانون دارسی، استفاده از آبهای زیرزمینی، عمل آبهای زیرزمینی (انحلال کربناتها، تشکیل غارها، کارست، چاههای کارستی)، کیفیت آب، آسودگی آب.

عملی:

آشنایی و مطالعه کانی‌ها و سنگ‌ها در آزمایشگاه، مشاهده پدیده‌های زمین‌شناسی در صحرا

روش ارزیابی:

پروردۀ	آزمون های نهایی	میان تر	ارزشیابی مستمر
-	✓ آزمون های نوشتاری: - عملکردی:	-	-

فهرست منابع:

- 1- Dexter, P., 2001, Mineralogy, Prentice-Hall.
- 2- Klein, C., and Hurlbut Jr., C. S., 1999, Manual of Mineralogy, John Wiley & Sons.
- 3- Press, F., Siever, R., Grotzinger, J., and Jordan, T., 2004, Understanding Earth, Freeman and Company.
- 4- Tarbuck, E. J., Lutgens, F. K., and Tasa, D., 2004, Earth: An Introduction to Physical Geology, Merrill.
- 5- Wyllie, P. J., 1976, The Way the Earth Works, John Wiley & Sons.
۶- مُر، ف.(مترجم)، ۱۳۸۵، زمین‌شناسی فیزیکی، چاپ هفتم، انتشارات دانشگاه شیراز؛ ۱۵۵.

فهرست مطالعات:

عنوان درس به فارسی: زمین‌شناسی ساختاری

عنوان درس به انگلیسی: (Structural Geology)

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری - ۲۲ ساعت عملی

نوع درس: نظری - عملی

نوع واحد: کمیود

پیش‌نیاز: -

آموزش تکمیلی عملی: دارد • ندارد • سفر علمی • آزمایشگاه • سمینار ○

اهداف کلی درس: آشنایی با ساختارهای زمین‌شناسی و تحلیل آنها.

اهداف رفتاری: آشنایی با ساختارها، روابط تنش و کرنش، جگونگی گسترش قاره‌ها، نقشه‌های توپوگرافی، عکس‌های هوایی، اندازه‌گیری شب و امتداد ساختارها، طرز کار با کمپاس و استریونت.

سرفصل درس:

نظری:

فصل اول - مقدمه

زمین‌شناسی ساختاری و زمین‌ساخت، تنش، بیضوی تنش، نمودار مور، کرنش، رابطه تنش و کرنش، قانون هوک، عوامل مؤثر در تغییر شکل سنگها.

فصل دوم - زمین ساخت صفحه‌ای

مشخصه‌های پوسته قاره‌ای و اقیانوسی، سیرها، پلاتiformها، رشته کوهها، فلات‌های برخاسته، کافت‌های قاره‌ای، جزیره‌های آتسنفتانی بدون رابطه با فروزانش، کمانهای جزیره‌ای، حاشیه قاره‌ها، حوضه‌های رسوی اقیانوسی، محورهای میان اقیانوسی، درازگودال‌ها، پوسته‌های جنب و ارام، کوهزایی، خشکی زائی، نظریه زمین ساخت صفحه‌ای، جابجاتی قاره‌ها، گسترش کف اقیانوسها و سازوکار آن، انواع مرز صفحات (امتداد لغز، همگرا، واگرا)

فصل سوم - ساختهای زمین‌شناسی

چین‌ها، شکستگی‌ها، درزها، گسل‌ها، سازوکار گسلها، ساختهای خطي، ساختهای غیرتکتونیکی، تاپیوستگی‌ها، تعیین سن نسبی رخدادهای تکتونیکی، ساختهای اولیه و ثانویه.

عملی:

آشنایی با نقشه‌های توپوگرافی، عکس‌های هوایی و نقشه‌های زمین‌شناسی، ارتباط هندسی همبوری‌های نقشه‌های زمین ساختی، تهیه مقاطع زمین‌شناسی از روی نقشه‌های زمین‌شناسی و خطوط تراز، طرز کار با کمپاس، طرز کار با استریونت به منظور تحلیل ساختهایا.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	آزمون های نوشتاری: ✓	-	-
	عملکردی: ✓		

فهرست منابع:

1. Davis, G. H., and Reynolds, S. J., 1996, Structural Geology of Rocks and Regions, John Wiley & Sons.
2. Price, N. J., and Cosgrove, J. W., 1990, Analysis of Geological Structures, Cambridge University Press.
3. Ragan, D. M., 1985, Structural Geology: An Introduction to Geometrical Techniques, John Wiley & Sons.
4. Ramsay, J. G., and Huber, M. I., 1983, The Techniques of Modern Structural Geology, Vol. 1, Strain Analysis, Academic Press.
5. Ramsay, J. G., and Huber, M. I., 1987, The Techniques of Modern Structural Geology , Vol. 2, Folds and Fractures, Academic Press.

فهرست مطالعات:

عنوان درس به فارسی: نقشه برداری
عنوان درس به انگلیسی: (Surveying)
تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری - ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: نظری-عملی

نوع واحد: گمبود

- پیش نیاز:

آموزش تکمیلی عملی: دارد • ندارد ○ سفر علمی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس: -

اهداف رفتاری: -

سرفصل درس:

نظری:

فصل اول - مقدمه

هدف از عملیات نقشه برداری و کاربرد آن، اشتباہ، خطأ و انواع آن، تصحیحات، سیستمهای مختصات، طول و عرض

جغرافیابی.

فصل دوم - تعیین طول

وسایل مورد نیاز برای تعیین طول، اندازه گیری طول به روشهای مختلف، استادیمتری، خطأ در تعیین طول و تصحیح آن.

فصل سوم - تعیین ارتفاع

وسایل مورد نیاز برای تعیین ارتفاع، اصول ترازیابی، محاسبات ترازیابی و سرشکن کردن خطأها.

فصل چهارم - پیماش

تشودولیت و زوایای افقی و عمودی، اقسام پیماش، محاسبه زاویه و طراحی چند ضلعی های باز و بسته، خطأها و سرشکن کردن آنها

فصل پنجم - سطوح هم پتانسیل
رنویید، تعریف بیضوی گون، سطح مبنا، سطح فیزیکی.

فصل ششم - سنجش از دور

عکس های هوایی و کاربرد آن، منحنی بازناب طیفی عوارض اصلی زمین، اثرات اتمسفر زمین، مشخصه مبنایی داده های تصویری رقمنی، قدرت تفکیک قضایی از یک منظره زمینی، داده های رستر و برداری، اصول تعبیر و تفسیر عکس های هوایی GPS و کاربرد آن.

- کار عملی-

آشنایی با دستگاههای نقشهبرداری، اندازه‌گیری طول، ترازیابی، محاسبه چند ضلعی بسته، آشنایی با دیستومات و توتوال

استیشن

روش ارزیابی:

پرورده	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	آزمون های نوشتاری: ✓	✓	✓
	عملکردی: ✓		

فهرست منابع:

- ۱- نوبخت، ش..، ۱۳۷۲، نقشهبرداری، انتشارات دانشگاه علم و صنعت ایران.
  - ۲- مالمیریان، ح..، ۱۳۸۱، اصول و مبانی سنجش از دور و تعییر و تفسیر تصاویر هوایی و ماهواره‌ای، سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح.
  - ۳- صالح‌آبادی، ع..، ۱۳۸۰، GPS و کاربرد آن، سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح.
- 4- Brinker, R. C., and Wolf, P. R., 1994, Elementary Surveying, Harper Collins College Publishers.
5- Nathanson, J. A., and Kissam, P., 1988, Surveying Practice, McGraw-Hill.

فهرست مطالعات:

عنوان درس به فارسی: مبانی گرانی سنجی

عنوان درس به انگلیسی: (Elementary Gravimetry)

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: نظری

نوع واحد: الزامی

پیش نیاز:

- همنیاز:

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ سفر علمی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس: آشنایی با مفاهیم اولیه در گرانی سنجی و روش‌های مختلف عملیات گرانی سنجی

اهداف رفتاری: آشنا شدن با مبانی نیروی چاذبه و استفاده عملی از داده‌های گرانی و تصحیحات مربوط

سرفصل درس:

نظری:

فصل اول - میدان و پتانسیل

قانون گرانش جهانی نیوتون، ثابت جهانی گرانش، روش تعیین ثابت جهانی گرانش، واحد شتاب گرانشی، میدان گرانشی، پتانسیل گرانشی، میدان گرانی، پتانسیل گرانی، خواص تابع پتانسیل، معادله لابلس، معادله پواسون، سطوح تراز، خطوط نیرو، سطوح هم پتانسیل، انحنای قائم و روش تعیین آن، شکل ریاضی زمین (بیضوی)، انواع بیضوی، میدان گرانی نرمال، شتاب گرانی نرمال، انحراف قائم، فرمول محاسبه گرانی نرمال، موجوارگی زمینوار، فرمول برونز.

فصل دوم - تصحیح‌های گرانی و بی‌هنجری‌ها

تصحیح دستگاهی (رانه)، تصحیح هوای آزاد، تصحیح صفحه بوگه، تصحیح توپوگرافی (زمینگان)، تصحیح عرض جغرافیایی، تصحیح بری - پوانکاره، بی‌هنجری‌های گرانی، بی‌هنجری هوای آزاد، بوگه ساده، بوگه کامل.

فصل سوم - هم ایستایی (ایزوستازی)

معرفی هم ایستایی، فرضیه‌های هایپوفور - پرات، ایری - هیسکانن، ونینگ ماینر، تصحیح هم ایستایی.

فصل چهارم - کشند (جزر و مد)

معرفی کشند، محاسبه مربوط به کشند، تصحیح کشند روی اندازه‌گیری‌های گرانی، کشند اقیانوسی، کشند پوسته.

فصل پنجم - اندازه‌گیری‌های گرانی

اندازه‌گیری بر روی شبکه‌های گرانی، اندازه‌گیری‌های پروفیلی، انواع شبکه‌های اندازه‌گیری (شبکه‌های محلی، شبکه‌های کشوری، شبکه‌های منطقه‌ای، شبکه‌های جهانی)، کالب زنی دستگاه‌های گرانی، خط کالب زنی گرانی، کالب-زنی با استفاده از تغییرات عرض جغرافیایی، کالب زنی با استفاده از تغییرات ارتفاع، خط کالب زنی گرانی ایران.

فصل ششم - دستگاههای اندازه‌گیری گرانی و گرادیان سنج‌ها

دستگاه‌ها و روش‌های اندازه‌گیری گرانی مطلق، آونگ ریاضی، آونگ برگشت پذیر)، تصحیح‌های مربوط به آونگ-های برگشت پذیر، روش سقوط و پرتاب ازad، نمونه‌ای از دستگاه‌های تعیین گرانی مطلق، گرانی سنج‌ها، نوع خطی، نوع ناپایدارنما، گرانی سنج‌های ویژه (دریابی، هوایی، ثبات کشند)، گرادیان سنج‌ها، ترازوی اتووش، شتاب سنج‌ها.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	آزمون های نوشتاری: ✓	-	-
	عملکردی: -		

فهرست منابع:

- 1- Blakely, R. J., 1996, Potential Theory in Gravity and Magnetic Applications, Cambridge University Press.
- 2- Dobrin, M. B., and Savit, C. H., 1988, Introduction to Geophysical Prospecting, McGraw-Hill.
- 3- Grant, F. S., and West, G. F., 1965, Interpretation Theory in Applied Geophysics, McGraw-Hill.
- 4- Heiskanen, W., and Moritz, H., 1967, Physical Geodesy, Freeman and Company.
- 5- Telford, W. M., Geldart, L. P., and Sheriff, R. E., 1998, Applied Geophysics, Cambridge University Press.

۶- تلخورد و همکاران، زئوفیزیک کاربردی، ترجمه به زبان فارسی توسط دکتر حسین زمردان، حسن حاجب حسینیه، جلد اول، چاپ چهارم ۱۳۹۲، موسسه انتشارات دانشگاه تهران.

عنوان درس به فارسی: گرانی سنجی پیشرفته

عنوان درس به انگلیسی: (Advanced Gravimetry)

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: نظری

نوع واحد: الزامی

پیش نیاز: مبانی گرانی سنجی

همنیاز: -

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ سفر علمی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس: آشنایی با مفاهیم میدان های گرانشی و بررسی مسائل حاکم بر حل این میدانها.

اهداف رفتاری: توانایی همانندسازی پتانسیل گرانی زمین با استفاده از هماهنگهای کروی، تعیین ژئوئید، حل عددی انتگرال

استوکس در زون نزدیک و دور.

سرفصل درس:

نظری:

فصل اول - مبانی نظری پتانسیل

ربایش و پتانسیل، پتانسیل جسم سخت، توابع هماهنگ، معادله لابلاس در مختصات کروی، هماهنگهای کروی، توابع

لژاندر، هماهنگهای کروی کاملاً نرمال شده، مسائل مقادیر مرزی، معادله لابلاس در مختصات هماهنگ بیضوی، هماهنگهای بیضوی.

فصل دوم - میدان گرانی زمین

گرانی، سطوح تراز و خطوط شاقول، پتانسیل زمین بر حسب هماهنگهای کروی، میدان گرانی بیضوی تراز، گرانی بهنجار، بیضوی مرجع (مقادیر عددی)، تقریب زنی کروی و بسط پتانسیل آشفتگی به هماهنگهای کروی، فرمول استوکس، آشفتگی های گرانی و فرمول کخ، گرادیان قائم گرانی.

فصل سوم - سامانه های ارتفاعی

ترازیابی هندسی، عدد ژئوپتانسیل، ارتفاع دینامیک، ارتفاع شاقولی (ارتومتری)، مقایسه سامانه های مختلف ارتفاعی، ترازیابی GPS.

فصل چهارم - روش های فضائی

مدار ماهواره ها، تعیین هماهنگهای زووال، مختصات قائم الزاویه ماهواره، تعیین هماهنگهای ترسال و مکان ایستگاه ها، ماموریت های جدید ماهواره های گرانی، مفاهیم اندازه گیری ماموریت جمپ، ماموریت گریس، ماموریت گوس.

فصل پنجم - نظریه‌های جدید شکل زمین

الف) روش‌های گرانی سنجی

برگردان‌های گرانی و زمینوار، رهیافت مولودنسکی و خطی کردن، ادامه تحلیلی حل مرتبه اول، حل مرتبه‌های بالاتر مسائل ادامه تحلیلی، آشفتگی‌های گرانی GPS، برگردان گرانی در نظریه جدید، تعیین زمینوار از بی‌هنجاری‌های سطح زمین (روش استوکس).

ب) روش‌های اخترئودزیک بر مبنای مولودنسکی

تواریخی اخترشناختی، برگردان توپوگرافی- هم ایستایی، انحراف قائم، مفهوم زمینوار.

فعالیت‌های جانبی:

- تهیه نرم‌افزارهای محاسباتی (بسته به اهداف و تمرین‌ها).

- کنفرانس‌های علمی در رابطه با این درس

روش ارزیابی:

پروردۀ	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
-	آزمون‌های نوشتاری: ✓	-	-
	عملکردی: -		

فهرست منابع:

- 1- Hofmann-Wellenhof, B., and Moritz, H., 2005, Physical geodesy, Springer verlag.
  - 2- Heiskanen, W., and Moritz, H., 1967, Physical geodesy, Freeman and Company.
  - 3- Moritz, H., 1980, Advanced Physical Geodesy, Herbert Wichmann Verlag Karlsruhe.
  - 4- Moritz, H., 1980, Geodetic Reference Systems, Freeman and Company.
  - 5- Vanicek, P., 1986, Geodesy: The Concepts, Elsevier.
- ۶- رئودزی فیزیکی، تألیف پرنهارد هومن - ولنوف و هلموت موریتز، ترجمه فارسی، دکتر حسن زمردان، ۱۳۸۸، انتشارات دانشگاه تهران، شماره ۳۰۰۳.

عنوان درس به فارسی: اکتشاف به روش گرانی
عنوان درس به انگلیسی: (Gravity Exploration)

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری - ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: نظری - عملی

نوع واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی

پیش نیاز: مبانی گرانی سنجی

آموزش تکمیلی عملی: دارد • ندارد O سفر علمی O کارگاه • آزمایشگاه O سمینار O

اهداف کلی درس: آشنایی با روش‌های اکتشافی در گرانی سنجی، طراحی عملیات گرانی سنجی و تفسیر نتایج عملیات.

اهداف رفتاری: آشنایی با طراحی اجرای عملیات گرانی سنجی و روش‌های معمول تعبیر و تفسیر داده‌های گرانی.

سرفصل درس:

نظری:

فصل اول - مقدمه

تاریخچه مختصری از اکتشافات گرانی سنجی، میدان گرانشی، میدان گرانی زمین، پتانسیل گرانی، شتاب گرانی، سطوح

تبار، انحنای خط میقوقل و سطوح تراز، انحنای قائم، میدان گرانی بخصوصی مرجع، پتانسیل گرانی مرجع، شتاب گرانی

یهنجار، انحراف قائم.

فصل دوم - تعیین چگالی سنگها

تعریف چگالی، روش‌های تعیین چگالی (آزمایشگاهی، گرانی سنجی)، روش پاراسنیس، روش نتلتون.

فصل سوم - شبکه های اندازه گیری

نوع شبکه‌ها، نقاط مبنا، تعیین فاصله نقاط شبکه، اندازه گیری های پروفیلی، فاصله نقاط روی پروفیل‌ها، سرشکنی داده‌های گرانی.

فصل چهارم - پردازش داده‌ها

حداساری اثرهای منطقه‌ای از محلی (ترسیمی، گریفین، برآریش چند جمله‌ای)، نقشه‌های گرانی باقیمانده، محاسبه گرادیان‌های گرانی (روش‌های کلاسیک، تبدیل فوریه)، کاربرده گرادیان‌های قائم و افقی گرانی، روش‌های فراسو و قراسو، صافی‌ها (پایین گذر، میان گذر، بالا گذر، خطی، غیرخطی، حوزه فرکانس).

فصل پنجم - میدان گرانی اشکال هندسی ساده

میدان گرانی اشکال هندسی ساده (کره، استوانه، منشور، پله قائم، گسل)، روش تالوانی، محاسبه گرانی اشکال دو بعدی و سه بعدی با استفاده از روش‌های تفاضل محدود و عنصر محدود.

فصل ششم - تفسیر کیفی

تشخیص بی‌هنگاری‌های گرانی زیر سطحی با استفاده از نقشه‌های بی‌هنگاری، روش‌های مختلف بارزسازی.

فصل هفتم - تفسیر کمی

روش‌های تخمین عمق و مختصات (اویلر، سیگنال تحلیلی، ورنر، ترکیب اویلر و سیگنال تحلیلی، فیلترهای فاز محلی)، روش کمترین مربعات برای تعیین ضریب شکل و عمق.

عملی:

- مروری بر تصحیحات گرانی- تصحیح توپوگرافی با نرم افزار
- برداشت داده‌های گرانی در صحراء
- انجام تصحیحات اولیه و محاسبه آنومالی بوگه
- جدایش و محاسبه آنومالی باقی مانده
- محاسبه گرادیان‌های قائم و افقی
- محاسبه تخمین عمق با استفاده از روش اویلر و سیگنال تحلیلی.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
✓	آزمون‌های نوشتاری: ✓ عملکردی: ✓	-	-

فهرست منابع:

- 1- Aster, R. C., Borchers, B., and Thurber, C., 2003, Parameter Estimation and Inverse Problems, Academic Press.
- 2- Blakely, R. J., 1996, Potential Theory in Gravity and Magnetic Applications, Cambridge University Press.
- 3- Gerkens, J. C. D., 1989, Fundamentals of Exploration Geophysics, Elsevier.
- 4- Grant, F. S., and West, G. F., 1965, Interpretation Theory in Applied Geophysics, McGraw-Hill.
- 5- Parasnis, D. S., 1997, Principles of Applied Geophysics, Chapman and Hall.
- 6- Militzer and Weber, 1984, Angewandte Geophysik, Akademie Verlag, Berlin, Springer, New York.
- 7- وحید ابراهیم‌زاده‌اردستانی (۱۳۸۹)، گرانی‌سنگی کاربردی، انتشارات دانشگاه تهران.

عنوان درس به فارسی: مدل سازی در گرانی سنجی

عنوان درس به انگلیسی: (Gravity Modeling)

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع درس: نظری

نوع واحد: الزامی

پیش نیاز: مبانی گرانی سنجی

آموزش تکمیلی عملی: دارد O ندارد O سفر علمی O کارگاه O آزمایشگاه O سمینار O

اهداف کلی درس: آشنایی با روش‌های پیشرفته در گرانی سنجی و تجزیه و تحلیل نتایج این روشها.

اهداف رفتاری: توانایی در استفاده از روش‌های جدید عددی (مدلسازی - موجک - شبکه عصبی ... در تعبیر و تفسیر داده های گرانی)

سرفصل درس:

نظری:

فصل اول -

مژویی به روش‌های تفسیر کمی و کیفی داده های گرانی

فصل دوم -

مدلسازی پیشرو همراه با ذکر مثال های مختلف

فصل سوم -

مدلسازی وارون - ذکر مبانی و تئوری مربوطه به طور کلی

فصل چهارم -

مسئله وارون خطی - وارون فشرده و وارون رشد همراه با ذکر مثال های عددی

فصل پنجم -

مسئله وارون غیرخطی در حوزه مکان و در حوزه عدد موج

فصل ششم -

اصول و مقدمات استفاده از روش موجک در تفسیر داده های گرانی

فصل هفتم -

اصول و مقدمات استفاده از روش شبکه های عصبی در تفسیر داده های گرانی

روش ارزیابی:

پرورده	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	آزمون های نوشتاری: ✓ عملکردی: -	-	-

فهرست منابع:

- ۱- وحید ابراهیم زاده اردستانی (۱۳۸۹)، گرانی سنجی کاربردی، انتشارات دانشگاه تهران
- 2- Blakely, R. J., 1996. Potential theory in gravity and magnetic application, Cambridge University Press.
- 3- Menke, 1984. Introduction to geophysical data analysis: Discrete inverse theory, academic press Inc, Orlando Florida.
- 4-Meju Max, A. 1994. Geophysical data analysis: Understanding inverse problem theory and practice, Society of Exploration Geophysics.

عنوان درس به فارسی: مبانی کشنده زمین
عنوان درس به انگلیسی: (Elementary Tides)

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: نظری

نوع واحد: الزامی

پیش نیاز: مبانی گرانی سنجی و گرانی سنجی پیشرفته
همنیاز: -

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ ندارد ○ سفر علمی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس: آشنایی با مقاومت و عوامل کشنده بر زمین و تجزیه و تحلیل این عوامل

اهداف رفتاری: آشنایی با تئوری و روابط مربوط به نیروی جاذبه اجرام سماوی بر روی کره زمین و انواع موجههای کشنده

سرفصل درس:

نظری:

فصل اول - مقدمه

کشنده و نحوه، کشنده و ژئودزی، کشنده و آتشفشان شناسی، کشنده و فیزیک داخل زمین.

فصل دوم - نظریه ایستایی کشنده

تغییرات اثرهای کشنده، مقادیر عددی، اعداد دودسن، انحراف قائم، تغییرات در شدت گرانی، کشنده پوسته.

فصل سوم - کشنده و امواج اصلی

معرف پتانسیل های کشنده (تسرال، سکتوریال، زونال)، توابع سکتوریال (امواج نیم روزانه، قمری، خورشیدی)، اختلال و ژردش، توابع تسرا (امواج روزانه، قمری، خورشیدی)، توابع زونال (امواج دوره بلند)، دوره قمری ۱۸۶ سال، طبقه بندی سامانمند امواج کشنده.

فصل چهارم - تحلیل هماهنگ امواج کشنده

روش دودسن، روش پرتسو (Pertsov)، سایر روش ها، ترکیب های خطی، خطای طیف های خطی، هموار کردن مدهنی های کشنده با استفاده از صافی های مختلف، تحلیل هماهنگ.

فصل پنجم - اعداد لاو

برگردان دامنه کشندهای دریاچه ای و اقیانوسی، تغییر در شدت گرانی، تغییر در سرعت چرخش زمین، تغییر قائم نسبت به پوسته، تغییر قائم نسبت به محور زمین، اندازه گیری کرنش خطی ایجاد شده بوسیله کشنده، اندازه گیری بسط مکعبی:

فصل ششم - کشندهای اقیانوسی

امواج، جریان‌ها و کشنده؛ جریان‌های سطحی، پدیده‌های اصلی کف اقیانوس، بارگذاری اقیانوسی

فصل هفتم - مباحث ویژه

رابطه کشند و زمینلرزه، کشتند به مقابله پیش‌نیازهای زمینلرزه، اثرهای کشند بر روی حرکت چرخشی زمین، نقش انرژی کشتند

در صنعت، کشتند سنج‌ها

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	✓ آزمون های توانستاری: عملکردی:-	-	-

فهرست منابع:

- 1- Comins, N. F., 2004, Discovering the Essential Universe, Freeman and Company.
- 2- Godin, G., 1972, The Analysis of Tides, Liverpool University Press.
- 3- Lee, L. F. and Cazenave, A., 2001, Satellite altimetry, chapter 6, Academic Press.
- 4- Melchior, P., 1978, The Tides of the Planet Earth, Pergamon Press.
- 5- Munk, W., 1975, The Rotation of the Earth, Cambridge University Press.

فهرست مطالعات:

- Murphy , B., and Nance, D., 1999, Earth Science Today, Wadsworth.
- Vanicek, P., 1986, Geodesy: The Concepts, Elsevier.

عنوان درس به فارسی: تحلیل سریهای زمانی ژئوفیزیکی

عنوان درس به انگلیسی: (Geophysical Time Series Analysis)

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸ ساعت

نوع درس: نظری

نوع واحد: اختیاری-الزامی

پیش‌نیاز: ریاضیات پیشرفته در ژئوفیزیک

آموزش تکمیلی عملی: دارد • سفر علمی O کارگاه O آزمایشگاه O سمینار •

اهداف کلی درس: آشنایی با مفاهیم اولیه در تحلیل سریهای زمانی، تبدیلات مختلف و طراحی فیلترهای دیجیتال.

اهداف رفتاری: توانایی انجام تبدیلات مختلف و پردازش سیگنالهای ژئوفیزیکی.

سرفصل درس:

نظری:

فصل اول - سیگنال‌ها و سیستم‌ها

سیگنال‌ها: پیوسته و رقمنی، تناوبی و غیرتناوبی، معین و نامعین، یک طرفه و دو طرفه، یک کاناله و چند کاناله، یک بعدی و چند بعدی. سیگنال‌های انتزاعی و توان، قضیه نمونه برداری، الیاسینگ، شیف به جلو و عقب، مقیاس نمودن، نمایش سیگنال‌ها، روابط سیگنال‌ها. سیستم‌ها: ایستا و پویا، خطی و غیرخطی، متغیر و نامتغیر با زمان، علی و غیرعلی، بازگشتنی و غیر بازگشتنی، پایدار و ناپایدار، ترکیب سیستم‌ها.

فصل دوم - همامیخت و همبستگی

همامیخت سیگنال‌های یک بعدی (پیوسته و گستره)، خواص همامیخت، انواع همامیخت (تناوبی و غیرتناوبی)، همامیخت سیگنال‌های دو بعدی (پیوسته، گستره)، همبستگی یک بعدی و دو بعدی، همبستگی نرمال شده، ارائه مثال‌ها و تمرین‌های ژئوفیزیکی.

فصل سوم - سری و تبدیل فوریه

سری فوریه، طیف‌های فوریه (طیف دامنه، طیف فاز)، شرایط دیریکله، سری فوریه توابع متقارن، سری فوریه مخلوط، تبدیل فوریه، تبدیل فوریه معکوس، تبدیل فوریه توابع خاص، تبدیل فوریه گستره، تبدیل فوریه یک سری تابع دلتا، تبدیل فوریه دو بعدی و تبدیل فوریه سریع، ارائه مثال‌ها و تمرین‌های ژئوفیزیکی.

فصل چهارم - تبدیل هیلبرت

معرفی تبدیل هیلبرت، تبدیل معکوس هیلبرت، تبدیل هیلبرت در حوزه فوریه، سیگنال تحلیلی، دامنه لحظه‌ای، فرکانس لحظه‌ای، فاز لحظه‌ای، ارائه مثال‌ها و تمرین‌های ژئوفیزیکی.

فصل پنجم - تبدیل Z

تبدیل Z (ناحیه همگرایی، تغییر فاز موجک ها)، خواص تبدیل Z، تبدیل Z کسری، قطب و صفر، تبدیل Z معکوس، تحلیل سیستم های LTI در حوزه Z (طبقه بندی سیستم ها در حوزه Z، طبقه بندی سیگنالها در حوزه Z)، فیلتر های ایده آل، پدیده گیس، فیلتر های بازگشتی و غیر بازگشتی، فیلتر های باریک گذر و نگذر، ارائه مثال ها و تمرین های زئوفیزیکی tapering.

فصل ششم - معرفی تبدیل های زمان فرکانس

DFT، تبدیل S، توزیع ویگنر، اولین، ارائه مثال ها و تمرین های زئوفیزیکی.

روش ارزیابی:

پیروزه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	آزمون های نوشتاری: ✓	✓	-
	عملکردی: -		

فهرست منابع:

1. Proakis, J. G., and Manolakis, D. G., 2007, Introduction to Digital Signal Processing, Prentice Hall.
2. Bracewell, R.N., 2000, The fourier transform and its application, McGraw.Hill.
3. Brigham, E. R., 1974, The Fast Fourier Transform, Prentice.Hall.
4. Cunningham, E. P., 1992, Digital Filtering: An Introduction, Houghton Mifflin Company.
5. Kulhánek, O., 1976, Introduction to Digital Filtering in Geophysics, Elsevier.
6. Ludman, L. C., 1986, Fundamentals of Digital Signal Processing, John Wiley & Sons.
7. Meskó, A., 1984, Digital Filtering: Applications in Geophysical Exploration for Oil, Halsted Press.
8. Mallat, S., 2009, A wavelet tour of signal processing, Elsevier.
9. Oppenheim, A. V., Schafer, R. W., and Navab, W. A., 1990, Signal and Systems, Prentice.Hall.
10. Gubbins, D., 2004, Time series analysis and inverse theory for geophysicsts, Cambridge University Press.
11. Kue, R., 2008, Introduction to digital signal processing, BS Publications.

فهرست مطالعات:

عنوان درس به فارسی: ژئومغناطیس ۱

عنوان درس به انگلیسی: (Geomagnetism 1)

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: نظری

نوع واحد: اختیاری- الزامی

- پیش نیاز:

آموزش تکمیلی عملی: دارد • ندارد • سفر علمی • آزمایشگاه • سمینار •

اهداف کلی درس: آشنایی با علم ژئومغناطیس

اهداف رفتاری: آشنایی با میدان مغناطیسی زمین و مولفه های آن در هر نقطه از سطح زمین، تفسیران میدان مغناطیسی و دستگاه های اندازه گیری میدان و اکتشافات مغناطیسی

سرفصل درس:

فصل اول - میدان اصلی

پتانسیل و میدان دو قطبی مغناطیسی، تجزیه میدان به مؤلفه های آن، قطب های مغناطیسی کره زمین، ماده در میدان مغناطیسی، واحد ها، منحتی هیسترزیس، طبقه بندی مواد، آزمایش گوس، هارمونیک های کروی و ضرایب گوس، علل مغناطیسی بودن کره زمین، تنوری دینام مغناطیسی، مگنتوهیدرودینامیک.

فصل دوم - تغییرات میدان مغناطیسی

تغییرات طولانی میدان، تغییرات زودگذر، فصول ژئومغناطیسی، رصدخانه های مغناطیسی، اندیس های مغناطیسی، طوفان مغناطیسی، شفق قطبی، تقسیم سطح از استوا تا قطب به ۳ منطقه.

فصل سوم - حرکت ذرات باردار

در میدان های الکتریکی و مغناطیسی، انواع حرکت ها، فیزیک پلاسمای، کمرندهای وان آلن،

فصل چهارم - یونسفر

جریانهای الکتریکی یونسفر، رابطه یونسفر با تغییرات میدان مغناطیسی، روش های مطالعه یونسفر.

فصل پنجم - دستگاه های اندازه گیری

در رصدخانه ها، در اکتشافات، در دیرینه مغناطیسی.

فصل ششم - اکتشاف به روش مغناطیسی

روش های برداشت داده ها، پردازش داده ها، تفسیر داده ها.

فصل هفتم - مغناطیس سنگها و دیرینه مغناطیس
تعریف فیزیکی، بازماندهای مغناطیسی، دیرینه مغناطیس، وارونگی میدان، کاربردهای دیرینه مغناطیس.

فصل هشتم - مغناطیس فضائی
مگنتوسفر، خورشید باد.

فصل نهم - هدایت الکتریکی لایه‌های کره زمین
ضریب هدایت الکتریکی، شارگرمایی، تغییرات شعاعی هدایت الکتریکی و مدل‌های ارایه شده، تغییرات جانبی هدایت الکتریکی (اکتشاف به روش EM).

عملی: آموزش کار با دستگاه مغناطیس سنج پروتون و GPS. طراحی عملیات برداشت مغناطیسی، برداشت داده‌های مغناطیسی، پردازش و تفسیر داده‌ها، تهیه گزارش عملیات اکتشاف مغناطیسی، آموزش کار با دستگاه پذیرفتاری سنج.

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
-	✓ آزمون‌های نوشتاری:	-	-
	عملکردی:-		

فهرست منابع:

1. Campbell, W. H., 2003, Introduction to Geomagnetic Fields, Cambridge University Press.
2. Merrill, R. T., McElhinny, M. W., and McFadden, P. L., 1998, The Magnetic Field of the Earth, Academic Press.
3. Parkinson, W.D., 1983, Introduction to Geomagnetism, Elsevier
4. Chapman, S., and Bartels, J., 1940, Geomagnetism Vols. 1 and 2, Oxford University Press.
5. Lanza, R. and Antonio Meloni, 2006, The Earth's Magnetism, Springer.
6. Jacobs, J. A., 1989, Geomagnetism, Vols. 1 , 2 and 3, Academic Press.

فهرست مطالعات:

عنوان درس به فارسی: تئوری پتانسیل

عنوان درس به انگلیسی: (Potential Theory)

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۶ ساعت

نوع درس: نظری

نوع واحد: اختیاری

پیش‌نیاز: ریاضیات پیشرفته در ژئوفیزیک و معادلات دیفرانسیل

آموزش تکمیلی عملی: دارد • ندارد • سفر علمی • کارگاه • آزمایشگاه • سمینار •

اهداف کلی درس: آشنایی با منشاء میدان‌های پتانسیل و روابط ریاضی حاکم بر آنها.

اهداف رفتاری: آشنایی تحلیل تئوری منشاء‌های پتانسیل.

سرفصل درس:

فصل اول - مبانی ریاضی

آنالیز برداری، معادلات خطی همگن و ناهمگن، مسائل مقادیر مرزی، مسائل مقادیر مرزی تکین، توابع گرین، توابع مختلف و مشتقهای آنها، نگاشت همدیس، قضیه گرین، قضیه هلمهولتز، سری و انتگرال فوريه، معادلات دیفرانسیل با مشتقهای جزی (سهموی، بیضوی - هذلولوی)، معادله حرارت، معادله موج، معادله پتانسیل، معادله یواسون، تبدیل لاپلاس.

فصل دوم - دستگاه‌های مختصات

دستگاه مختصات منحنی الخط (دکارتی، استوانه‌ای، کروی، بیضوی)، توابع لزاندر، توابع بسل، توابع نویمن، توابع هنکل، توابع همگن و معادله اویلر، عملگرهای بردار دیفرانسیل در دستگاه‌های مختلف.

فصل سوم - معادله لاپلاس

مسائل فیزیکی که در آنها معادله لاپلاس ظاهر می‌شود، حل معادله در دستگاه‌های مختصات مختلف (حل مسائل الکتروستاتیک و مغناستاتیک)، هماهنگ‌های کروی و بیضوی و کاربرد آنها در ژئوفیزیک.

فصل چهارم - معادله یواسون

مسائل فیزیکی که در آنها معادله یواسون ظاهر می‌شود، حل معادله در دستگاه‌های مختصات مختلف (چشم‌های مغناطیسی و الکترومغناطیسی).

فصل پنجم - معادله حرارت

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	آزمون های نوشتاری: ✓	-	-
	عملکردی: -		

فهرست منابع:

- 1- Powers, D. L., Boundary Value Problems And Partial Differential Equations, sixth edition, Academic Press, 2001.
- 2- Gonzalez-Velasco, E., Fourier Analysis and Boundary Value Problems, Academic Press, 1995.
- 3- Blakely, R.J., Potential theory in gravity and magnetic applications, Cambridge University press, 1995.
- 4- Roy, K.K., Potential Theory in Applied Geophysics, Springer, 2008.
- 5- Naidu, P. S., and Mathew, M. P., Analysis of geophysical potential fields, Elsevier, 1998.

فهرست مطالعات:

عنوان درس به فارسی: ژئوالکتریک
عنوان درس به انگلیسی: (Geoelectrics)

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۲۲ ساعت نظری - ۲۲ ساعت عملی

نوع درس: نظری - عملی

نوع واحد: اختیاری

پیش نیاز: -

همنیاز: -

آموزش تکمیلی عملی: دارد ● ندارد ○ سفر علمی ○ آزمایشگاه ○ کارگاه ○ سینیار ●

اهداف کلی درس: آشنایی با خواص الکتریکی سنگها و روش‌های مختلف ژئوالکتریکی در تعیین مقاومت ویژه

اهداف رفتاری: طراحی عملیات یک بعدی، برداشت داده‌های مقاومت ویژه و تفسیر یک بعدی داده‌های سونداز مقاومت ویژه الکتریک

سرفصل درس:

نظری:

فصل اول - خواص الکتریکی سنگها و کانیها

خواص الکتریکی، انواع رسانش، مقطع ژئوالکتریک لایه‌ای و خواص آن، مقاومت ویژه الکتریکی و محدوده تغییرات آن، ثابت دی الکتریک، انواع رسانش، ارتباط مقاومت ویژه با پارامترهای مختلف (تخلخل، اشباع شدگی، محتوی رس و مقاومت ویژه آب داخل حفره سنگها)، روابط ارجی، طبقه‌بندی سنگها با توجه به مقاومت ویژه.

فصل دوم - دیگر روش‌های الکتریکی

الف - چشممه های طبیعی

پتانسیل خودرا - تلوریک - مگنتوتلوریک

ب - چشممه های مصنوعی

VLF، EM، GPR، AFMAG، IP، موج پیوسته (CW).

فصل سوم - مبانی نظری روش مقاومت ویژه

پتانسیل در محیط‌های همگن، تک الکترود جریان در عمق و در سطح، دو الکترود جریان در سطح، الکترودهای خطی در سطح، توزیع جریان در عمق، واپیچش شارش جریان در سطح مشترک تخت، نظریه تصویر، تک الکترود جریان در سطح (حالات دو لایه)، سیستم چهار الکترودی، فاکتور هندسی، تعیین معادله آبک دو لایه برای آرایه‌های مختلف (ونر، شلومبرگ، دوقطبی - دو قطبی)، مجانبهای.

فصل چهارم - آرایه‌های مقاومت ویژه

ونر، شلومبرژ، ونر- شلومبرژ، سه نقطه (گرادیان)، شعاعی، اتصال به جرم، قطبی - قطبی (نیم ونر)، دوقطبی - دو قطبی، قطبی - دو قطبی

فصل پنجم - روش‌های برداشت و تفسیر داده‌های مقاومت ویژه

پروفیل زنی ونر، جداسازی عرضی (CDT) سوندازنی، تفسیر خام، تفسیر به روش مجانب، وارون سازی یک بعدی با تطبیق منحني صحرائی یا آیاک دو لایه، انواع منحنی‌های صحرائی سه لایه، تخمین حداقل عمق سنگ کف، استفاده از نقاطی نیم و ماکریم، منحنی‌های کمکی سه لایه (A, Q, H, K)، اصل برابری، اصل اختفا، خطاهای حاصل از گسل در تفسیر، روش‌های تعیین تغییرات جانشی مقاومت ویژه (پروفیل زنی)، ترکیب سوندازنی و پروفیل زنی (شبه مقطع)، وارون سازی دو بعدی.

فصل ششم - کاربرد روش مقاومت ویژه

آبهای زیرزمینی (سازند سخت و نرم)، اکتشاف معادن، ساختارهای تسبیدار، گل قائم، اجسام استوانه‌ای شکل.

عملی: آشنایی با دستگاه‌های اندازه‌گیری، داده‌برداری، تفسیر داده‌ها

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون های نهایی	پروژه
-	٪۴۰ در آزمون نهایی اثر دارد	✓ آزمون های نوشتاری:	-
-	-	عملکردی:	-

فهرست منابع:

- 1- Keller, G. V., and Frischknecht, F. C., 1982, Electrical Methods in Geophysical Prospecting, Pergamon Press.
- 2- Milsom, J., 1996, Field Geophysics, John Wiley & Sons.
- 3- Patra, H. P., and Nath, S. K., 1999, Schlumberger Geoelectric Sounding in Ground Water, Balkema.
- 4- Kaufman,A.A., and Anderson B.I.,2010, Principles of Electric Methods in Surface and Borehole Geophysics, Elsevier

فهرست مطالعات:

- Telford, W. M., Geldart L. P., and Sheriff, R. E., 1998, Applied Geophysics, Cambridge University Press.
- Zhdanov, M. S., and Keller G. V., 1994, The Geoelectrical Methods in Geophysical Exploration, Elsevier.

عنوان درس به فارسی: زلزله شناسی ۱

عنوان درس به انگلیسی: (Earthquake Seismology ۱)

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۱۶ ساعت نظری- ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: نظری-عملی

نوع واحد: اختباری

بیش نیاز: -

همتیاز: -

آموزش تکمیلی عملی: دارد ● تدارد ○ سفر علمی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس: آشنایی با مقاهم اولیه زلزله شناسی و تعیین پارامترهای مبنایی آن

اهداف رفتاری: دانشجو بتواند فازهای متداول روی لرزه نگاشت را تشخیص داده و پارامترهای مبنایی (مختصات مکان، زمان و قوی و بزرگی) زمین لرزه را تعیین کند.

سرفصل درس:

نظری:

فصل اول - مقدمه

مروری بر تاریخچه و سیر تکاملی زلزله شناسی، اهداف زلزله شناسی، انجمنها و مراکز علمی و بین المللی زلزله شناسی، ساختار درون زمین، زمینساخت صفحه‌ای و انواع مرز صفحات زمینساختی، لرزه خیزی کره زمین با تأکید بر لرزه خیزی ایران.

فصل دوم - مقدمه‌ای بر تئوری کشسانی و منشا زمین لرزه‌ها

گلبات تنش و کرنش، قانون هوک، ضرایب کشسانی و روابط بین آنها، تئوری بازگشت کشسان، منشا و انواع زمین لرزه‌ها (چشم‌های طبیعی و چشم‌های مصنوعی)، پیش‌لرزه، پسلرزه...

فصل سوم - مقدمه‌ای بر تئوری پرتو

قانون اسکل، پارامتر پرتو و انحصار پرتو با تغییرات سرعت، سیر و زمان سیر پرتو لرزه‌ای (در یک نیم فضای همگن، در یک لایه مسطح همگن روی نیم فضا و در یک محیط لایه‌ای مسطح و کروی)، ارتباط پارامترهای مختلف (Δ , P و T) برای خانواده‌ای از پرتوها، زمان سیر پرتو در یک کره (با سرعت ثابت و با سرعت متغیر)، منحنی‌های زمان - مسافت، تاپیوستگی در منحنی زمان - مسافت و ارتباط آن با زون سایه، جذب امواج و انرژی لرزه‌ای.

فصل چهارم - پارامترهای زلزله

ایستگاهها و شبکه‌های لرزه نگاری، لرزه نگاشتها و قرائت فازهای مختلف، تعیین پارامترهای زمانی و مکانی زمین لرزه، اندازه زمین لرزه (شدت، بزرگی و مقیاسهای مختلف آن، انرژی، گشتاور لرزه‌ای)، سازوکار کانونی زمین لرزه‌ها.

عملی:

تمرین تشخیص فازهای متداول روی لرزه نگاشت، تعیین پارامترهای اصلی زمین لرزه (زمانی، مکانی، بزرگی)، محاسبه زمان رسیدها، بازدید از یک شبکه لرزه نگاری.

روش ارزیابی:

پروردگار	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
✓	آزمون های نوشتاری: ✓	✓	-
	عملکردی: -		

فهرست منابع:

- 1- Lay, T., and Wallace, T. C., 1995, Modern Global Seismology, Academic Press.
- 2- Stein, S., and Wysession, M., 2003, An Introduction to Earthquakes and Earth Structure, Blackwell Publishing Ltd.
- 3- Udias, A., 2000, Principles of Seismology, Cambridge University Press.
- 4- Kulhanek, O., 1990, Anatomy of Seismograms, Elsevier.
- 5- Simon, R. B., 1981, Earthquake Interpretations, A Manual for Reading Seismograms, William Kaufmann, Inc.
- 6- Borman, P., 2012, IASPEI New Manual of Seismological Observatory Practice, GeoForschungs Zentrum Potsdam.
- 7- Shearer, P. M., 2009, Introduction to Seismology, 2nd edition, Cambridge University Press.

عنوان درس به فارسی: لرزه شناسی

عنوان درس به انگلیسی: (Seismology)

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری - ۳۲ ساعت عملی

نوع درس: نظری- عملی

نوع واحد: اخباری

پیش نیاز: -

همینیاز: -

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ سفر علمی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ●

اهداف کلی درس: آشنایی با مفاهیم اولیه انتشار موج در لایه پندی های مختلف و روش های مختلف عملیات لرزه نگاری

اهداف رفتاری: آشنایی دانشجویان با مبانی و کاربرد لرزه شناسی اکتشافی

سرفصل درس:

نظری:

فصل اول - معرفی بر مفاهیم تئوری انتشار امواج لرزه ای

تنش، کرنش، قانون هوک، ضرایب کشسانی، معادله موج، اصل هویگنس، قانون اسنل، انواع امواجی که در لرزه ثبت می شوند.

سرعت گروه و سرعت فاز، چگالی انرژی، گسترش هندسی، جذب انرژی، افزایش انرژی در سطوح جداگانه دو لایه، مقاومت صوتی، ضربه بازتاب و عبور انرژی.

فصل دوم - چشممه های انرژی، گیرنده ها و دستگاه های ثبت لرزه ای

چشممه های ضربه ای و ارتعاشی و مشخصه حاصل از آنها، زئوفونها و هیدروفونها و مشخصه آنها، دستگاه ها ثبت داده های لرزه ای و مشخصات آنها.

فصل سوم - لرزه نگاری شکست مرزی

نمودارهای زمان - مسافت موج شکست مرزی برای مدل های دو لایه و سه لایه تخت و شبیدار، آشنایی با عملیات،

محدودیت ها.

فصل چهارم - لرزه نگاری بازتابی

منحنی بازتابی - مسافت امواج بازتابی برای مدل های ساده تخت و شبیدار، نمودارهای زمان - مسافت امواج پراشیده و تکراری، برنامه ریزی عملیات لرزه ای بازتابی دو بعدی، روش های عملیات لرزه دو بعدی در خشکی و دریا، نویه ها، آرایه گیرنده ها، آرایه چشممه ها.

فصل پنجم - لرزه نگاری درون چاهی

روش های عملیات لرزه ای پایین چاهی، بالا چاهی، بین چاهی و VSP با دورافت صفر.

عملی:

برداشت و برداش داده های لرزه ای دو بعدی و اندازه گیری سرعت امواج لرزه ای در نمونه های آزمایشگاهی.

روش ارزیابی:

بروزه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
٪۱۵	آزمون های توشتاری: ٪۵۵	٪۳۰ در آزمون نهایی اثرباره	-
	عملکردی: -		

فهرست منابع:

1. Dobrin, M. B., and Savit, C. H., 1988, Introduction to Geophysical Prospecting, McGraw-Hill.
2. Sheriff, R.E., and Geldart, L.P., 1995, Exploration seismology, Cambridge university press.
3. Telford, W.M., Geldart, L. P., and Sheriff, R. E., 1998, Applied Geophysics, Cambridge University Press.
4. Waters, K. H., 1981, Reflection Seismology, John Wiley & Sons.

فهرست مطالعات:

- Udias, A., 1999, Principles of Seismology, Cambridge University Press.

عنوان درس به فارسی: اکتشاف به روش مغناطیسی
عنوان درس به انگلیسی: (Magnetic Exploration)

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: نظری

نوع واحد: الزامی

پیش‌نیاز: ژئومغناطیسی ۱

آموزش تکمیلی عملی: دارد • آزمایشگاه • سفر علمی O • کارگاه • سمینار O

اهداف کلی درس: آمادگی دانشجویان جهت انجام کلیه مراحل یک پروژه اکتشافات مغناطیسی.

اهداف رفتاری: آشنایی با طراحی اجرای عملیات ژئومغناطیسی و روش‌های معمول تعبیر و تفسیر داده‌های ژئومغناطیسی.

سرفصل درس:

فصل اول – مقدمه

تاریخچه، اهداف، مغناطیس زمین، تغییر میدان مغناطیسی زمین، خواص مغناطیسی سنگها، استفاده از بدیفرانسیل مغناطیسی در اکتشافات.

فصل دوم – دستگاه‌های اندازه‌گیری

مغناطیس سنج پرتوون، مغناطیس سنج فلاکس گیت، گرادیومترها، دستگاه اندازه‌گیری بدیفرانسیل مغناطیسی

فصل سوم – برداشت داده‌ها

شناسایی منطقه مورد مطالعه، طراحی پارامترهای عملیات، برداشت داده‌ها و نمایش آنها (رسم متحنی‌های بروفیل و پربندی).

فصل چهارم – پردازش داده‌ها

تصحیح داده‌ها، استفاده از فیلترهای مناسب (فراسو، فرسو، انتقال به قطب، ...).

فصل پنجم – اندازه‌گیری گرادیان

محاسبه با اندازه‌گیری گرادیان‌های قائم و افقی:

فصل ششم – اندازه‌گیری‌های هوایی و دریایی
(الف) هوایی

نوع پرواز، ارتفاع پرواز و فاصله بین خطوط، تعیین محل، موقعیت گیرنده.

(ب) دریایی

تعیین طول پیمایش، فاصله بین خطوط پیمایش، تعیین عمق آب، موقعیت گیرنده.

فصل هفتم - تفسیر داده‌ها

الف) کیفی

تشخیص بی‌هنجاریهای مغناطیسی از روی منحنی‌های پروفیل و پریندی.

ب) کمی

مدلسازی پیشرو، مدلسازی وارون، روشهای تحلیلی، تبدیل هیلبرت، تبدیل لاپلاس، تبدیل ورنر، طیف انرژی.

فصل هشتم - مطالعات موردی

ذکر نمونه‌های کاربردی در اکتشافات مغناطیسی سنگی.

روش ارزیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
✓	آزمون‌های توشتاری: ✓	-	-
	عملکردی: ✓		

فهرست منابع:

عنوان درس به فارسی: ژئودینامیک

عنوان درس به انگلیسی: (Geodynamics)

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت نظری

نوع درس: نظری

نوع واحد: اختیاری

پیش نیاز:

آموزش تکمیلی عملی: دارد O ندارد O سفر علمی O آزمایشگاه O سمینار O

اهداف کلی درس:

اهداف رفتاری:

سرفصل درس:

فصل اول - وشکسانی کشسانی (ویسکو الاستیسیته)

مدلهای رنولزی، ممان و معادلات پواسون، حل معادلات ممان و پواسون از طریق بسط هماهنگهای کروی، حل های اسپرتوئیدی و توروئیدی برای حالت غیر قابل تراکم، زمانهای معکوس Relaxation برای مدلها زمین غیرقابل تراکم، بارگذاری زمین، بارگذاری داخلی (زمین لرزه، نواحی فرورانش)، بارگذاری سطحی (جرم نقطه‌ای و نیروی کشنده)، جابجایی و اشتفتگی در بتانسیل گرانشی، روش تقریبی برای هماهنگهای درجه بالا، اعداد لاو و بار.

فصل دوم - مدل‌های چند لایه‌ای

مدلهای تحلیلی برای زمین چند لایه‌ای وشکسانی کشسان کروی، گرانزوی یکنواخت مانتو و لیتوسفر الاستیک، گرانزوی مانتو و لیتوسفر الاستیک و ویسکوالاستیک Convex.

فصل سوم - سرگردانی قطبی و J. ایجاد شده توسط بارگذاری ورقه‌های یخی
سرگردانی واقعی قطب (TPW)، تعیین گرانزوی مانتو از داده‌های TPW و J.، تغییرات عمقی گرانزوی مانتو دولایه‌ای، گرانزوی مانتو فوقانی، دوره‌های عصر یخیندان و مسیر سرگردانی قطبی، اثرات تغییرات فازی در مقابل لایه‌بندی شیمیایی، ارتباط بین گرانزوی مانتو و تباين چگالی.

فصل چهارم - آشکارسازی میدان گرانی وابسته به زمان و تغییر جهانی

تغییرات در مؤلفه‌های طول موج بلند ژئوئید توسط روش‌های SLR، ارتباط بین گرانزوی مانتو تحتانی و عدم توازن جرم.

فصل پنجم - تغییرات سطح دریا

تغییرات سطح دریا و بی‌هنجاریهای گرانی و ژئوئید بعلت دوران بین-یخیندان نوسانات سطح دریا در اثر سرگردانی قطبها، تغییرات سطح دریا در اثر فرورانش.

فصل ششم - زمینساخت صفحه‌ای

تش و کرنش در دو و سه بعد، لیتوسفر، نواحی فروزانش، گسلهای امتداد لغز، نقاط داغ و جریانهای مانتبی قاره‌ها، دیرینه مغناطیس و حرکات صفحات، اتصالات سه‌گانه، دوره Wilson، فعالیت‌های آتشفشنایی و جریانهای گرمایی.

روش ارزیابی:

پروردۀ	آزمون‌های تهابی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
-	✓ آزمون‌های نوشتاری:	-	-
	عملکردی:	-	

فهرست منابع:

- 1- Davies, G. F., 2001, Dynamic Earth, Cambridge University Press.
- 2- Sabadini, R., and Vermeersen, B., 2004, Global Dynamics of the Earth, Kluwer Academic Publishers.
- 3- Turcotte D. L., and Schubert, G., 2002, Geodynamics, Cambridge University Press.
- 4- Watts, A. B., 2001, Isostasy and Flexure of the Lithosphere, Cambridge University Press.

عنوان درس به فارسی: زئوفیزیک هوابرد

عنوان درس به انگلیسی: (Airborne Geophysics)

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: نظری

نوع واحد: اختیاری

پیش نیاز: الکترو مغناطیسی

آموزش تکمیلی عملی: دارد O سفر علمی O کارگاه O آزمایشگاه O سمینار O

اهداف کلی درس: آشنایی با روشها، مزیت‌ها و معایب زئوفیزیک هوابرد.

اهداف رفتاری: به کارگیری روش‌های هوابرد به منظور اکتشافات زئوفیزیکی.

سرفصل درس:

فصل اول - مقدمه

تاریخچه زئوفیزیک هوابرد، انواع روش‌های زئوفیزیک هوابرد، مزیت و معایب هر روش.

فصل دوم - الکترو مغناطیس هوابرد

دسته‌بندی سیستم‌های EM در حوزه زمان، EM در حوزه فرکانس، VLF هوابرد، ملاحظات در طراحی

عملیات، انواع سیستم‌های AEM، عملیات صحرائی، برداش داده‌ها، تفسیر داده‌های AEM، مدلسازی AEM

فصل سوم - مغناطیس هوابرد

انواع مغناطیس سنجهای مورد استفاده در مغناطیس هوابرد، ملاحظات در طراحی عملیات و پرواز، تجهیزات، برداش و

تصحیح داده‌های هوابرد، روش فراسو و فرسوسو، گرادیان‌های قائم و افقی، تفسیر و مدلسازی داده‌های مغناطیس هوابرد.

فصل چهارم - گرانی سنجی هوابرد

تجهیزات گرانی سنجی مورد استفاده در عملیات هوابرد، طراحی عملیات، برداشت داده‌ها، برداش و تصحیح داده‌ها،

تفسیر و مدلسازی داده‌های گرانی سنجی هوابرد.

فصل پنجم - رادیومتری هوابرد

روش رادیومتری، تجهیزات مورد استفاده، طراحی عملیات، برداشت داده‌ها، برداش داده‌ها، تفسیر و مدلسازی داده‌های

رادیومتری هوا برد.

روش ارزیابی:

پیروزه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
-	✓ آزمون های نوشتاری: عملکردی:-	-	-

فهرست منابع:

1. Nabighian, M. N., 1992, Electromagnetic methods in applied geophysics, Society of Exploration Geophysicists.
2. Reford, M. S., 1961, Airborne magnetometer surveys for petroleum exploration, Aero Service Corp.
3. Telford, W. M., Geldart, L. P., and Sheriff, R. E., 1990, Applied Geophysics, Cambridge University Press.

عنوان درس به فارسی: روش‌های وارون در پردازش داده‌های ژئوفیزیکی
عنوان درس به انگلیسی: (Inversion methods in geophysical data processing)

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: نظری

نوع واحد: اخیری

پیش‌نیاز: روش‌های محاسبات عددی

آموزش تکمیلی عملی: دارد O سفر علمی O کارگاه O آزمایشگاه O سمینار O

اهداف کلی درس: آشنایی با فرمولیندی روش‌های وارون و انواع کلی مسائل وارون

اهداف رفتاری: دانشجو باید بتواند روش وارونسازی را در مسائل مختلف ژئوفیزیکی به کار ببرد.

سرفصل درس:

نظری:

فصل اول – توصیف مسایل وارون:

ردیابی مسایل وارون، نمونه هایی از مسایل برآورد پارامتر، نمونه هایی از مسایل وارون فرمولیندی مسایل وارون، مسایل وارون خطی، نمونه هایی از فرمولیندی مسایل وارون، جوابهای مسایل وارون.

فصل دوم – نظریه احتمال:

بوقه و متغیرهای تصادفی، داده‌های همبسته، توابع متغیرهای تصادفی، توزیع گوسی، آزمون فرض آمار گوسی، فاصله‌های اطمینان.

فصل سوم – حل مسایل وارون گوسی خطی(روش طولی):

طول تخمین، معیارهای طول، کمترین مربعات برای یک خط راست، حل کمترین مربعات مساله وارون خطی، وجود جواب کمترین مربعات، مسایل نامتعین کامل، مسایل ترکیبی، معین، معیارهای وزنی طول به عنوان اطلاعات پیشینی، نمونه‌های دیگری از اطلاعات پیشینی، واریانس تخمین پارامترهای مدل، واریانس و خطای جواب کمترین مربعات.

فصل چهارم – حل مسایل وارون گوسی خطی(وارونهای تعمیم یافته):

جوابها و عملگرها، ماتریس تفکیک داده‌ها، ماتریس تفکیک مدل، ماتریس کوواریانس واحد، تفکیک و کوواریانس چند مساله وارون تعمیم یافته، معیارهای خوبی تفکیک و کوواریانس، مسایل وارون تعمیم یافته با تفکیک و کوواریانس خوب، تابع باکوس، گیلبرت، مساله وارون تعمیم یافته باکوس، گیلبرت برای مساله نامتعین، اندازه کوواریانس، ارزیابی تفکیک و واریانس.

فصل پنجم – حل مسایل وارون گوسی خطی(روشهای با احتمال پیشینه):

میانگین یک گروه اندازه‌گیری، جواب با احتمال پیشینه از مساله وارون خطی، توزعهای پیشینی، احتمال پیشینه برای یک نظریه کامل، نظریه‌های ناکامل، حالت گوسی ساده با یک نظریه خطی، حالت گوسی خطی عمومی، هم ارزی هر سه دیدگاه، آزمون F برای بهبود خطای

فصل ششم - عدم یکتایی و میانگینهای متخرکزشده:

بردارهای صفر و عدم یکتایی، بردارهای صفر یک مساله وارون ساده، میانگینهای متخرکزشده پارامترهای مدل، روابط ماتریس تفکیک، میانگینهای در برابر تخمینها، بردارهای میانگینگیر نایکتا و اطلاعات پیشینی.

فصل هفتم - کاربردهای فضای برداری:

فضای مدل و داده‌ها، تبدیلات هاوپهولدر، طراحی تبدیلات هاوپهولدر، حل مساله ترکیبی، متغیر، تجزیه مقدار تکین و وارون تعمیم یافته طبیعی، استخراج تجزیه مقدار تکین، ساده سازی قیدهای معادله و نامعادله خطی، قیدهای نامعادله.

فصل هشتم - مسایل وارون خطی و توزیع غیرگوسی:

ترمهای I.1 و توزیع نمایی، تخمین احتمال بیشینه میانگینگیر نوریج نمایی، مساله خطی عمومی، حل مسایل ترم I.1 نرم و ... .

فصل نهم - مسایل وارون غیرخطی:

پارامترسازی، پارامترسازی خطی، مساله وارون غیرخطی با داده‌های گوسی، حالت‌های خاص، همگرایی و عدم یکتایی مسایل غیرخطی R.A، توزیع غیرگوسی، روشهای بیشینه آنتروپی.

فصل دهم - تحلیل فاکتوری:

مساله تحلیل فاکتور، بهنجارسازی و قیدهای قیزیکی، تحلیل فاکتوری مد، Q و مدR، تحلیل تابع متعامد.

فصل یازدهم - نظریه وارون پیوسته و توموگرافی:

مساله وارون باکوس، گلبرت، ارزیابی تفکیک و واریانس، تقریب مسایل وارون پیوسته بعنوان مسایل گستته، توموگرافی و نظریه وارون پیوسته، توموگرافی و تبدیل رادن (Radon)، قضیه فوریه، پاسطراحی.

فصل دوازدهم - مسایل وارون نمونه:

مساله بهبود یک تصویر، طراحی فیلتر دیجیتال، تعدیل خطاهای متقطع، مساله توموگرافی اکوستیک، توزیع دما در یک لنودی آذربین، برآش I.1 و ... برای یک خط راست، تعیین میانگین مجموعه‌ای از بردارهای واحد، برآش منحنی گوسی، محل یابی زلزله، مسایل ارتعاش.

فصل سیزدهم - الگوریتمهای عددی:

حل مسایل متعین، وارونسازی ماتریس مربعی، حل مسایل نامتعین و بیش متعین، مسایل I.1 با قیدهای نامعادله‌ای، تعیین ویژه مقادیر و ویژه بردارهای یک ماتریس متقارن، تجزیه مقدار تکین یک ماتریس، روش ساده و مساله برنامه ریزی خطی.

فصل چهاردهم - کاربرد نظریه وارون در ژئوفیزیک:

محل یابی زلزله و تعیین ساختار سرعت در زمین با استفاده از داده‌های زمان رسید، ساختار سرعت با استفاده از نوسانات آزاد و امواج سطحی لرزه‌ای، تضعیف لرزه‌ای، همیستگی سیگنالی، حرکت تکتونیک صفحه‌ای، گرانی و ژئومغناطیس، القای الکترومغناطیسی و روش مگنتوتلوریک، چرخندهای اقیانوسی، تحلیل توابع هماهنگ، مساله کوشی برای معادله لاپلاس.

روش ارزیابی:

پیروزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
-	آزمون‌های نوشتاری: ✓	✓	-
	عملکردی:-		

فهرست منابع:

1. Menke, W., 2012. Geophysical Data Analysis: Discrete Inverse Theory Academic Press is an imprint of Elsevier.
2. Claerbout, J. F., 1992. Earth soundings analysis. Processing versus inversion: Blackwell Scientific Publications, Oxford, London, Edinburgh, 304 pp.
3. Ang. D. D., LE, V. K, GORENFLO, R.,and Dang Duc TRONG, 2002, Moment Theory and inverse problems in potential theory and heat conduction, Springer.
4. Gubbins, D., 2004, Time Series Analysis and Inverse Theory for Geophysicists Cambridge University Press.
5. Aster,R. C , Borchers,B., and Clifford Thurber ,2003 ,Parameter Estimation and Inverse Problems.
6. Scales, J. ASmith, M. L., and Sven Treitel, 2001, Introductory Geophysical Inverse Theory, Samizdat Press.

دروس اصلی	دروس پیشیاز	☐ نظری ☐ عملی	گمینود	نوع واحد ساخت	تعداد واحد ساخت	عنوان درس (فارسی)							
		☐ نظری ☐ عملی	پایه			۲							
		☒ نظری ☐ عملی	الزامی			عنوان درس (انگلیسی)							
		☐ نظری ☐ عملی	اختیاری			۳۲							
	ندارد	☐ دارد	آموزش تكمیلی عملی			Seminar							
	■ سمینار	☐ آزمایشگاه	☐ کارگاه			☐ سفر علمی							
	اهداف رفتاری					اهداف کلی درس							
	آنسبابن سازی دانشجویان با روش تحقیق، گزارش نویسی، مقاله نویسی، پیشنه تحقیق												
سرفصل یا رؤس مطالب:													
موضوع و محتوای درس سمینار با پیشنهاد استاد راهنمای و تصویب کمیته تحصیلات تکمیلی گروه آموزشی مربوطه تعیین می شود													
روش ارزیابی:													
پروردۀ	آزمون های نهایی			میان ترم	ارزشیابی مستمر								
	☐ آزمون نوشتاری	☐ آزمون عملکردی											
لهرست منابع:													

